

buddhvā ca rājaputram tam prishṭāt tat-parivārataḥ,
dhātuḥ sā sarga-vaicitryam praçansantī visismiye. 56
atha 'ārāt tāra-dīrghena rājaputram svareṇa tam,
«kumāra, vijayasva!» 'iti vadantī praṇamāma sā. 57

so 'pi Sundarasenas tad anākarnyaiva, tatksaṇam
yayau sva-sacivārabdha-kathā-vyagrena cetasā. 58
atha 'uccaiḥ çrāvayantī tam sā krūddhā 'uvāca tāpasī:
«na çriṇoshy āçisham kasmād, rājaputra, mamāpy aho? 59
«kasya 'aham na 'arcitā prithvyām rājño rājasutasya va?
«evam eva ca darpo 'yam yadi te yauvanādibhiḥ, 60
«tad Mandāravatīm kanyām Hānsadvīpeçvarāṭmajam
«jagal-lalāma-bhūtām ced bhāryātvena tvam āpsyasi, 61
«tato Hara-Mahendrāder api na çroshyasi dhruvam
«madāvalepād vacanam; ke varākās tu mānushāḥ?» 62

evam uktavatīm çrutvā tām āhūya sakautukaḥ,
prahvaḥ Sundaraseno 'sau kṣamayāmāsa tāpasīm. 63
prajighāya ca bhṛityānām haste viçramāṇāya saḥ
griham Vikramaçaktes tam prashṭu-kāmaḥ sva-mantriṇaḥ. 64
tato gatvā, kṛitākhetāḥ pratyāgatya kṛitāhnikāḥ,
tām ānāya sa papraccha kumāro bhukta-bhojanaḥ: 65
«bhagavaty, ucyatām: kā 'eshā tvayā 'adya parikirtitā
«kanyā Mandāravatī-ākhyā? param kautūhalaḥ hi nāḥ.» 66

tac çrutvā tāpasī sā tam uvāca: «çṛiṇu, vacmy adaḥ:
«tīrthādi-hetoḥ sadvīpam bhramāmi prithivīm aham. 67
«bhramantī prāptavaty asmi Hānsadvīpam prasaṅgataḥ.
«tatra Mandāradevasya rājño dṛishṭā mayā sūtā, 68
«devaputropabhogārthā, dṛiçyā na 'apūṇya-karmabhiḥ,
«yā Mandāravatī 'ity ākhyām dhatte, Çṛir iva nāndanī 69
«bibhrati hāriṇīm mūrtim, darçanodḍīpita-Smarā,
«dhātrā sudhāmāyī sṛishṭā yā ca 'anyā 'iva 'aindavi tanuḥ. 70
«tasyā rūpeṇa sadṛiço nāsty eva 'anyo 'tra bhūtale,
«jāne 'nuharati tv eko bhavāns tad-rūpa-sampadam. 71
«yaiḥ sā na dṛishṭā, viphale teshām netre ca janma ca.»

iti çrutvā ca tāpasyā mukhād rājasuto 'bravīt: 72
«tasyās tad tādṛiçam rūpam paçyāmo, 'mba, vāyam katham?»
etat tad-vacanam çrutvā, sāpi pravrajikā 'abhyadhāt: 73
«aham citrapate tam ca tatkāle likhitām rasāt
«vahe valgulikāntaḥ-sthām; kautukam yadi, dṛiçyatām!» 74
evam uktavati tasmai tushṭāya nṛipa-sūnave
kṛishṭvā valgulikāntaḥ sā citrasthām tam adarçayat. 75
so 'pi Sundarasenas tam kanyām citragatām api
vicitra-rūpam ānanda-niḥsyandam pravilokayan, 76
romāṇca-kaṇṭaka-citair āṅgair āste sma tatksaṇam,
kilitaḥ Pushpacāpasya bānair iva nirantaraiḥ. 77
çanair açṛiṇvann avadann apaçyann eva kimcana,
tanmayī-bhūya citrastha iva so 'py abhavac ciram. 78